

ПАРЦИЈАЛНА ИНТЕГРАЦИЈА У ОДРЕЂЕНОМ ИНТЕГРАЛУ

Задаци са решењима

Драган Ђорић

Ако функције u и v имају непрекидне изводе на $[a, b]$, тада постоје интеграли $\int_a^b uv' dx$ и $\int_a^b u'v dx$, па из једнакости $(uv)' = u'v + uv'$ и Њутн-Лајбницевог формуле следи да је

$$\int_a^b u dv = uv \Big|_a^b - \int_a^b v du.$$

Ова једнакост је позната као *метод парцијалне интеграције за одређени интеграл*, а може да важи и при слабијим (блажим) условима. На пример, за интеграл $\int_0^1 \arcsin x dx$ нису испуњени наведени услови за парцијалну интеграцију у случају да је $u = \arcsin x$ и $dv = dx$, јер функција u није непрекидно диференцијабилна на $[0, 1]$. Међутим, важи једнакост¹

$$\int_0^1 \arcsin x dx = x \arcsin x \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{x dx}{\sqrt{1-x^2}} = \frac{\pi}{2} + \sqrt{1-x^2} \Big|_0^1 = \frac{\pi}{2} - 1.$$

Парцијална интеграција даје могућност да се интеграл функције $f = uv'$ добије налажењем интеграла функције $u'v$. Наравно, ово има смисла уколико је лакше одредити примитивну функцију за $u'v$ него за функцију uv' .

Израчунати дати интеграл.

1. $\int_0^{2\pi} x^2 \sin x dx.$
2. $\int_0^\pi x^2 \cos n x dx, n \in \mathbb{N}.$
3. $\int_0^\pi x^2 \sin^2 x dx.$

¹За свако $\varepsilon > 0$ испуњени су услови за парцијалну интеграцију на $[0, 1 - \varepsilon]$, што значи да је

$$\int_0^{1-\varepsilon} \arcsin x dx = x \arcsin x \Big|_0^{1-\varepsilon} - \int_0^{1-\varepsilon} \frac{x dx}{\sqrt{1-x^2}}.$$

Како интеграл $\int_0^1 \arcsin x dx$ постоји (интегранд је непрекидна функција на $[0, 1]$) и како је примитивна функција $F(x) = x \arcsin x + \sqrt{1-x^2}$ непрекидна на $[0, 1]$, то је

$$\int_0^1 \arcsin x dx = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0+} \int_0^{1-\varepsilon} \arcsin x dx = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0+} (F(1-\varepsilon) - F(0)) = F(1) - F(0).$$

4. $\int_0^1 \sin(\ln x) dx.$

5. $\int_0^{\pi^2/4} \sin \sqrt{x} dx.$

6. $\int_0^{\pi^2/4} x \sin \sqrt{x} dx.$

7. $\int_0^{\pi/2} e^x \sin x dx.$

8. $\int_0^{\pi/2} x e^x \sin x dx.$

9. $\int_{-2\sqrt{3}}^2 \frac{dx}{(4+x^2)^2}.$

10. $\int_0^{\pi} \frac{x \sin x}{1 + \cos^2 x} dx.$

11. $\int_0^{\pi/4} \frac{x dx}{\cos^4 x}.$

12. $\int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{x \cos x}{\sin^3 x} dx.$

13. $\int_0^1 \frac{x^2 dx}{\sqrt{1-x^2}}.$

14. $\int_0^1 \sqrt{1+4x^2} dx.$

15. $\int_0^1 x^2 \sqrt{1+4x^2} dx.$

16. Доказати да је $\int_0^{\pi} \sin^{n-1} x \cos(n+1)x dx = 0$, где је $n \in \mathbb{N}$.

17. Доказати да је $\int_0^{\pi} \cos^{n-1} x \sin(n+1)x dx = 0$, где је $n \in \mathbb{N}$.

18. Доказати да је $\int_0^{\pi} \cos^{n-1} x \cos(n+1)x dx = 0$, где је $n \in \mathbb{N}$.

19. Доказати да је

$$\int_a^b x f''(x) dx = b f'(b) - a f'(a) + f(a) - f(b)$$

ако функција f има непрекидан други извод на $[a, b]$.

20. Нека функција f има непрекидан трећи извод на $[a, b]$ и нека је $I = \int_a^b x f''(x) dx$ и $J = \int_a^b x^2 f'''(x) dx$. Доказати да је $I + 2J = b^2 f''(b) - a^2 f''(a)$.

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = R(x) \arctan^k x$, $k \in \mathbb{N}$. У неким случајевима за функцију f која је овог типа (где је R рационална функција) интеграл $\int_a^b f(x)dx$ може да се добије применом парцијалне интеграције, при чему се узима $u = \arctan^k(x)$. За $k > 1$ парцијалну интеграцију треба применити више пута. На пример, такви случајеви су када је $R(x)$ полином.

Исто тако, постоје једноставни примери функције овог типа за које интеграл не може да се добије помоћу парцијалне интеграције. На пример, када на интеграл $\int_0^1 \arctan^2 x dx$ два пута применимо парцијалну интеграцију добијамо да је

$$\int_0^1 \arctan^2 x dx = \frac{\pi^2}{16} - \frac{\pi \ln 2}{4} + \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{1+x^2} dx.$$

Ако сада на овај нови интеграл применимо парцијалну интеграцију, враћамо се на почетни интеграл (вртимо се у круг). Другим методама (помоћу редова) добија се да је

$$\int_0^1 \arctan^2 x dx = \frac{1}{16} \pi (\pi + \ln 16) - C,$$

где је C константа Каталана, $C = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n+1)^2}$.

Израчунати дати интеграл.

21. $\int_0^1 \arctan x dx.$

22. $\int_0^1 x \arctan x dx.$

23. $\int_0^1 x^2 \arctan x dx.$

24. $\int_0^1 x^3 \arctan x dx.$

25. $\int_0^1 x^4 \arctan x dx.$

26. $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^2} dx.$

27. $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^3} dx.$

28. $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^4} dx.$

29. $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^5} dx.$

30. $\int_0^1 x \cdot \arctan^2 x dx.$

31. Нека је $I = \int_0^1 x \arctan^3 x dx$ и $J = \int_0^1 \arctan^2 x dx$. Доказати да је $I + \frac{3}{2}J = \left(\frac{\pi}{4}\right)^3$.

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = R(x) \arctan S(x)$. И за функцију f овог типа постоје случајеви рационалних функција R и S за које интеграл може да се добије парцијалном интеграцијом.

Израчунати дати интеграл.

32. $\int_0^1 x^2 \cdot \arctan(x^2) dx.$

33. $\int \frac{1-x^2}{x^2} \arctan x^2 dx.$

34. $\int_1^2 x \cdot \arctan \frac{2x}{x^2-1} dx.$

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = g(x) \arctan h(x)$. Уместо рационалних функција R и S могу да буду и неке друге функције g и h .

Израчунати дати интеграл.

35. $\int_0^1 \arctan \sqrt{x} dx.$

36. $\int_0^1 \arctan \frac{1}{\sqrt{x}} dx.$

37. $\int_0^1 \frac{x \cdot \arctan x}{\sqrt{1+x^2}} dx.$

38. $\int_1^{16} \arctan \sqrt{\sqrt{x}-1} dx.$

39. $\int_0^1 \frac{\arctan \sqrt{1+x^2}}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}} dx.$

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = R(x) \arcsin^k x$ или $f(x) = R(x) \arccos^k x$. За интеграле овог типа важи слично као за интеграле са интеграндом $f(x) = R(x) \arctan^k x$, при чему се овде узима да је $u(x) = \arcsin^k(x)$, односно $u(x) = \arccos^k(x)$. У случају када је $R(x)$ полином, после више примена парцијалне интеграције добија се тражени интеграл.

Израчунати дати интеграл.

40. $\int_0^1 x \cdot \arcsin x dx.$

$$41. \int_0^1 x^2 \cdot \arccos x dx.$$

$$42. \int_0^1 x^2 \cdot \arcsin x dx.$$

$$43. \int_{-1}^1 \arcsin^2 x dx.$$

$$44. \int_0^1 \arcsin^4 x dx.$$

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = g(x) \arcsin h(x)$. И овде за функцију f овог типа постоје случајеви функција g и h за које интеграл може да се добије парцијалном интеграцијом.

Израчунати дати интеграл.

$$45. \int_0^1 x \cdot \arcsin \frac{2x}{1+x^2} dx.$$

$$46. \int_0^3 \arcsin \sqrt{\frac{x}{x+1}} dx.$$

$$47. \int_0^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1+x}} dx.$$

$$48. \int_0^1 \frac{\arcsin^3 x}{\sqrt{1+x}} dx.$$

$$49. \int_0^1 \frac{x \cdot \arcsin x}{\sqrt{1+x}} dx.$$

$$50. \int_0^1 \frac{x^2 \cdot \arcsin x}{\sqrt{1+x}} dx.$$

$$51. \int_{-1}^0 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1-x}} dx.$$

$$52. \int_{-1}^0 \frac{x \cdot \arcsin x}{\sqrt{1-x}} dx.$$

$$53. \int_0^1 \sqrt{1-x^2} \arcsin x dx.$$

$$54. \int_0^1 \sqrt{1-x^2} \arcsin^2 x dx.$$

$$55. \int_0^{1/\sqrt{2}} \frac{x \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx.$$

ИНТЕГРАНД ТИПА $f(x) = g(x) \ln^k h(x)$. У овом случају за прву парцијалну интеграцију бирамо $u = \ln^k h(x)$. Овде такође постоје случајеви када се интеграл не може добити само парцијалном интеграцијом. На пример, за $g(x) = \frac{1}{1+x^2}$ и $h(x) = x$, парцијалном интеграцијом са $u = \ln x$ и $dv = \frac{dx}{1+x^2}$ добијамо да је

$$I = \int_0^1 \frac{\ln x dx}{1+x^2} = - \int_0^1 \frac{\arctan x}{x} dx = -J,$$

а применом парцијалне интеграције на интеграл J поново се враћамо на интеграл I . Међутим, интеграл J може да се добије помоћу редова и једнак је раније поменутој константи Каталана.

Израчунати дати интеграл.

56. $\int_1^e x^2 \ln^2 x dx.$

57. $\int_1^e \ln^3 x dx.$

58. $\int_1^e \frac{x \ln x}{(x^2 + 1)^2} dx.$

59. $\int_0^1 x \ln(1 + x^2) dx.$

60. $\int_0^1 \ln(1 + x^4) dx.$

61. $\int_0^{1/2} x \cdot \ln \frac{1+x}{1-x} dx.$

62. $\int_0^1 \frac{\ln(1+x+x^2)}{(1+x)^2} dx.$

63. $\int_1^e \sqrt{x} \ln^2 x dx.$

64. $\int_0^1 \frac{x \ln(x + \sqrt{1+x^2})}{(1+x^2)^2} dx.$

65. $\int_{-2}^{-1} \frac{x \ln(\sqrt{x^2-1} - x)}{\sqrt{x^2-1}} dx.$

66. $\int_{-2}^{-1} \ln^2(\sqrt{x^2-1} - x) dx.$

67. $\int_{\pi/3}^{\pi/2} \cos x \cdot \ln(1 - \cos x) dx.$

68. Нека је $I = \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{1+x^2} dx$ и $J = \int_0^1 \arctan^2 x dx$. Доказати да је $J = \frac{\pi^2}{16} - \frac{\pi}{4} \ln 2 + I$.

69. Нека је

$$I = \int_0^1 \frac{x \ln(1+x) \ln(1+x^2)}{1+x^2} dx, \quad J = \int_0^1 \frac{\ln^2(1+x^2)}{1+x} dx.$$

Доказати да је $4I + J = \ln^3 2$.

70. Нека је

$$I = \int_0^1 \frac{\ln^2(1+x^2)}{x^4} dx, \quad J = \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{1+x^2} dx.$$

Доказати да је $3I + 4J = -\ln^2 2 - 4\ln 2 + 2\pi$.

ЈОШ НЕКИ ПРИМЕРИ

Израчунати дати интеграл.

71. $\int_0^1 \frac{xe^x}{(x+1)^2} dx.$

72. $\int_0^1 \frac{(x-1)e^x}{(x+1)^3} dx.$

73. $\int_0^1 \frac{x - \arctan x}{x^2} dx.$

74. $\int_0^1 \frac{x - \arctan x}{x^2(1+x^2)} dx.$

75. $\int_0^1 \frac{x - \arctan x}{x^3} dx.$

76. $\int_0^{\pi/2} \frac{x dx}{\tan x}$ (и још два интеграла ²)

77. $\int_{-1}^1 (\arccos x - x\sqrt{1-x^2})^2 dx.$

РЕКУРЕНТНЕ ВЕЗЕ. Када интегранд зависи од природног броја n , тада интеграл можемо да означимо са I_n , а у неким случајевима парцијалном интеграцијом може да се одреди веза између I_n и I_{n-1} или између I_n и I_{n-2} . Такве везе су познате као *рекурентне везе* и на основу њих и вредности интеграла за неке почетне вредности параметра n може да се добије интеграл I_n за дато n .

78. Нека је $I_n = \int_1^e x \ln^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Одредити везу између I_n и I_{n-1} .

²Сменом $\sin x = t$ дати интеграл I постаје $\int_0^1 \frac{\arcsin t}{t} dt$. Ако сада на овај интеграл применимо парцијалну интеграцију са $u = \arcsin t$ и $dv = dt/t$, добијамо да је он једнак интегралу $\int_0^1 \frac{\ln t dt}{\sqrt{1-t^2}}$. Дакле,

$$\int_0^1 \frac{\arcsin t}{t} dt = \int_0^1 \frac{\ln t dt}{\sqrt{1-t^2}} = I.$$

79. Нека је $I_n = \int_0^1 x^2 \ln^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n-1} , а затим израчунати I_n .

80. Нека је $I_n = \int_0^1 x^a \ln^n x dx$, где је $a \in \mathbb{R}_+$ и $n \in \mathbb{N}$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n-1} , а затим израчунати I_n .

81. Нека је $I_n = \int_0^{\pi/2} \ln(\cos x) \cos 2nxdx$ и $J_n = \int_0^{\pi/2} \frac{\cos(2n+1)x}{\cos x} dx$. Доказати да је

$$I_n = \frac{1}{4n}(J_{n-1} - J_n).$$

82. Нека је $I_n = \int_0^1 (1-x^2)^n dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n-1} , а затим израчунати I_n .

83. Нека је $I_n = \int_0^1 (1-x^2)^{n/2} dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n+2} , а затим израчунати I_n .

84. Нека је $I_n = \int_0^a (a^2 - x^2)^n dx$, где је $n \in \mathbb{N}$ и $a > 0$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n-1} , а затим израчунати I_n .

85. Нека је $I_n = \int_0^1 x^n \sqrt{1-x} dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Одредити најпре везу између I_n и I_{n-1} , а затим израчунати I_n .

86. Нека је $I_n = \int_0^{\pi/2} \sin^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$. Доказати најпре да за $n \geq 2$ важи

$$I_n = \frac{n-1}{n} I_{n-2},$$

а затим доказати да је

$$I_{2m} = \frac{(2m-1)!!}{(2m)!!} \cdot \frac{\pi}{2}, \quad I_{2m+1} = \frac{(2m)!!}{(2m+1)!!}.$$

87. Нека је $I_n = \int_0^1 \frac{x^n dx}{\sqrt{1+x^2}}$, где је n ненегативан цео број. Доказати да за $n \geq 2$ важи

$$nI_n + (n-1)I_{n-2} = \sqrt{2}.$$

88. Нека је $I_n = \int_0^1 \frac{x^n dx}{\sqrt{x^3+1}}$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да за $n \geq 4$ важи

$$(2n-1)I_n + 2(n-2)I_{n-3} = 2\sqrt{2},$$

а затим израчунати I_8 .

89. Нека је $I_n = \int_0^1 x^n \sin(\pi x) dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n = \frac{\pi}{(n+1)(n+2)} - \frac{\pi^2}{(n+1)(n+2)} I_{n+2}.$$

90. Нека је $I_n = \int_0^{2\pi} x^{2n} \sin x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n = \pi^{2n} - 2n(2n-1)I_{n-1}.$$

91. Нека је $I_n = \int_0^{\pi/2} x^n \sin(2k+1)x dx$, где је $k, n \in \mathbb{N}$. Доказати најпре да је

$$I_n = (-1)^k \frac{n}{(2k+1)^2} \left(\frac{\pi}{2}\right)^{n-1} - \frac{n(n-1)}{(2k+1)^2} I_{n-2},$$

а затим израчунати $\int_0^{\pi/2} x^3 \sin 3x dx$.

92. Нека је $I_n = \int_0^1 x^n e^{\sqrt{x}} dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n = \frac{2e}{2n+3} + \frac{1}{2(n+1)(2n+3)} I_{n+1}.$$

93. Нека је $I_n = \int_0^\pi x^n \cos x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да за $n \geq 2$ важи

$$I_n = -n(n-1)I_{n-2} - n\pi^{n-1}.$$

94. Нека је³ $B(m, n) = \int_0^1 x^{m-1}(1-x)^{n-1} dx$ за $m, n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$B(m, n) = \frac{n-1}{m} B(m+1, n-1),$$

а затим израчунати $B(m, n)$.

95. Нека је $I(m, n) = \int_0^{\pi/2} \sin^{2m} x \cos^{2n} x dx$. Доказати да је

$$I(m, n) = \frac{(2n-1)!! \cdot (2m-1)!!}{(2m+2n)!!} \cdot \frac{\pi}{2}.$$

96. Нека је $I_n = \int_0^1 \arcsin^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n + n(n-1)I_{n-2} = \left(\frac{\pi}{2}\right)^n.$$

97. Нека је $I_n = \int_0^1 x^n \arctan x dx$ и $J_n = \int_0^1 \frac{x^n}{x^2+1} dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n = \frac{1}{n+1} \left(\frac{\pi}{4} - J_{n+1}\right), \quad J_n = \frac{1}{n-1} - J_{n-1}.$$

98. Нека је $I_n = \int_0^1 x^n \arctan x dx$. Доказати да је

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left((n+1)I_n - \frac{\pi}{4} \right) = -\frac{1}{2}.$$

³Интеграл $B(m, n)$ је познат као *Бета функција*, а на исти начин дефинише се и општији случај $B(a, b)$ за $a, b \in \mathbb{R}^+$.

99. Нека је $I_n = \int_0^1 \arctan^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_{n+1} + (n+1)I_n \geq \left(\frac{\pi}{4}\right)^{n+1}.$$

100. Нека је $I_n = \int_0^1 x \arctan^n x dx$ и $J_n = \int_0^1 \arctan^n x dx$, где је $n \in \mathbb{N}$. Доказати да је

$$I_n + \frac{n}{2}J_{n-1} = \left(\frac{\pi}{4}\right)^n.$$

Решења

1. Парцијалном интеграцијом са $u = x^2$ и $dv = \sin x dx$ имамо да је

$$\int_0^{2\pi} x^2 \sin x dx = -x^2 \cos x \Big|_0^{2\pi} + 2 \int_0^{2\pi} x \cos x dx = -4\pi^2 + 2J.$$

Ако и у интегралу J применимо парцијални интеграцију са $u = x$ и $dv = \cos x dx$, добијамо да је

$$J = x \sin x \Big|_0^{2\pi} - \int_0^{2\pi} \sin x dx = \cos x \Big|_0^{2\pi} = 0.$$

Према томе, $I = -4\pi^2$.

2. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = x^2 & dv = \cos nx dx \\ \hline du = 2x dx & v = \frac{1}{n} \sin nx \end{array}$$

имамо да је

$$I = \frac{1}{n} x^2 \sin nx \Big|_0^{\pi} - \frac{2}{n} \int_0^{\pi} x \sin x dx = -\frac{2}{n} J.$$

Ако сада и на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = x & dv = \sin nx dx \\ \hline du = dx & v = -\frac{1}{n} \cos nx \end{array}$$

добијамо да је

$$I = \frac{2}{n^2} x \cos x \Big|_0^{\pi} - \frac{2}{n^2} \int_0^{\pi} \cos nx dx = (-1)^n \frac{2\pi}{n^2}.$$

3. Нека је I дати интеграл и нека је $J = \int_0^{\pi} x^2 \cos^2 x dx$. Тада је $I + J = \int_0^{\pi} x^2 dx = \frac{\pi^3}{3}$ и

$$J - I = \int_0^{\pi} x^2 (\cos^2 x - \sin^2 x) dx = \int_0^{\pi} x \cos 2x dx = K.$$

Када на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са $u = x^2$ и $dv = \cos 2x dx$, добијамо да је

$$J - I = \frac{1}{2} x^2 \sin 2x \Big|_0^{\pi} - \int_0^{\pi} x \sin 2x dx = - \int_0^{\pi} x \sin 2x dx = L.$$

Ако сада и на интеграл L применимо парцијалну интеграцију, имамо да је

$$J - I = \frac{x \cos 2x}{2} \Big|_0^{\pi} - \frac{1}{2} \int_0^{\pi} \cos 2x dx = \frac{\pi}{2}.$$

Из добијених једнакости $I + J = \pi^3/3$ и $J - I = \pi/2$ налазимо да је $I = \frac{\pi^3}{6} - \frac{\pi}{4}$ и

$$J = \frac{\pi^3}{6} + \frac{\pi}{4}.$$

4. Нека је $I = \int_0^1 \sin(\ln x) dx$ и $J = \int_0^1 \cos(\ln x) dx$. Парцијалном интеграцијом са $u = \sin(\ln x)$ и $dv = dx$ имамо да је $du = \frac{\cos(\ln x)}{x} dx$ и $v = x$, па је

$$I = x \sin(\ln x) \Big|_0^1 - \int_0^1 \cos(\ln x) dx = -J.$$

Ако сада на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са $u = \cos(\ln x)$ и $dv = dx$, добијамо да је

$$J = x \cos(\ln x) \Big|_0^1 + \int_0^1 \sin(\ln x) dx = 1 + I.$$

Из једнакости $I = -J$ и $J = 1 + I$ следи да је $I = -1/2$ и $J = 1/2$.

5. Сменом $x = t^2$ имамо да је $I = 2 \int_0^{\pi/2} t \sin t dt = 2J$. Ако у интегралу J применимо парцијалну интеграцију са $u = t$ и $dv = \sin t dt$, добијамо да је

$$J = t \cos t \Big|_0^{\pi/2} + \int_0^{\pi/2} \cos t dt = \sin t \Big|_0^{\pi/2} = 1.$$

Према томе, $I = 2$.

6. Сменом $x = t^2$ имамо да је $I = 2 \int_0^{\pi/2} t^3 \sin t dt = 2J$. Парцијалном интеграцијом са $u = t^3$ и $dv = \sin t dt$ имамо да је

$$J = -t^3 \cos t \Big|_0^{\pi/2} + 3 \int_0^{\pi/2} t^2 \cos t dt = 3 \int_0^{\pi/2} t^2 \cos t dt = 3K.$$

Како је (према једном од оретходних задатака) $K = \frac{\pi^2}{4} - 2$, то је $I = 2J = 6K = \frac{3}{2}\pi^2 - 12$.

7. Нека је $I = \int_0^{\pi/2} e^x \sin x dx$ и $J = \int_0^{\pi/2} e^x \cos x dx$. Ако на интеграл I применимо парцијалну интеграцију са $u = e^x$ и $dv = \sin x dx$ имамо да је

$$I = -e^x \cos x \Big|_0^{\pi/2} + \int_0^{\pi/2} e^x \cos x dx = 1 + J.$$

Ако сада на сличан начин применимо парцијалну интеграцију на интеграл J , добијамо да је

$$J = e^x \sin x \Big|_0^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} e^x \sin x dx = e^{\pi/2} - I.$$

Из једнакости $I = 1 + J$ и $J = e^{\pi/2} - I$ следи да је $I = \frac{1}{2} (1 + e^{\pi/2})$ и $J = \frac{1}{2} (e^{\pi/2} - 1)$.

8. Нека је $I = \int_0^{\pi/2} x e^x \sin x dx$ и $J = \int_0^{\pi/2} x e^x \cos x dx$. Ако на интеграл I применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = xe^x & dv = \sin x dx \\ \hline du = (e^x + xe^x)dx & v = -\cos x \end{array}$$

имамо да је

$$I = -xe^x \cos x \Big|_0^{\pi/2} + \int_0^{\pi/2} (e^x + xe^x) \cos x dx = \int_0^{\pi/2} e^x \cos x dx + J.$$

Када слично применимо парцијалну интеграцију на интеграл J , добијамо да је

$$J = xe^x \sin x \Big|_0^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} (e^x + xe^x) \sin x dx = \frac{\pi}{2} e^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} e^x \sin x dx - I.$$

Како је, према претходном задатку,

$$\int_0^{\pi/2} e^x \sin x dx = \frac{1}{2} (1 + e^{\pi/2}), \quad \int_0^{\pi/2} e^x \cos x dx = \frac{1}{2} (e^{\pi/2} - 1),$$

важе једнакости

$$I = \frac{1}{2} (e^{\pi/2} - 1) + J, \quad J = \frac{\pi}{2} e^{\pi/2} - \frac{1}{2} (1 + e^{\pi/2}) - I$$

из којих следи да је $I = \frac{\pi}{4} e^{\pi/2} - \frac{1}{2}$ и $J = \frac{\pi}{4} e^{\pi/2} - \frac{1}{2} e^{\pi/2}$.

9. Ако је I дати интеграл и ако је $J = \int_{-2\sqrt{3}}^2 \frac{dx}{4+x^2}$ и $K = \int_{-2\sqrt{3}}^2 \frac{x^2 dx}{(4+x^2)^2}$, тада је $I = \frac{1}{4}J - \frac{1}{4}K$. Када на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = x & dv = \frac{xdx}{(4+x^2)^2} \\ \hline du = dx & v = -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4+x^2} \end{array}$$

добијамо да је

$$K = \frac{x}{2(4+x^2)} \Big|_{-2\sqrt{3}}^2 + \frac{1}{2}J = -\frac{2+\sqrt{3}}{16} + \frac{1}{2}J.$$

То значи да је

$$I = \frac{1}{4}J + \frac{1}{4} \cdot \frac{2+\sqrt{3}}{16} - \frac{1}{8}J = \frac{2+\sqrt{3}}{96} + \frac{1}{8}J.$$

Како је $J = \frac{1}{2} \arctan \frac{x}{2} \Big|_{-2\sqrt{3}}^2 = \frac{\pi}{24}$, то је $I = \frac{2+\sqrt{3}}{96} + \frac{7\pi}{192}$.

10. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = x & dv = \frac{\sin x dx}{1+\cos^2 x} \\ \hline du = dx & v = \arctan(\cos x) \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_0^{\pi} \frac{x \sin x}{1+\cos^2 x} dx = x \arctan(\cos x) \Big|_0^{\pi} + \int_0^{\pi} \arctan(\cos x) dx = \frac{\pi^2}{4} + J.$$

Ако интеграл J напишемо као збир два интеграла (први са границама 0 и $\pi/2$, а други са границама $\pi/2$ и π) и ако у другом интегралу уведемо смену $x = \pi - t$, лако налазимо да је $J = 0$. Према томе, $I = \pi^2/4$.

11. Парцијалном интеграцијом са $u = x$ и $dv = \frac{dx}{\cos^4 x}$ имамо да је

$$du = dx, \quad v = \int \frac{dx}{\cos^2 x \cdot \cos^2 x} = \int (1 + \tan^2 x) d(\tan x) = \tan x + \frac{1}{3} \tan^3 x,$$

па је

$$I = \int_0^{\pi/4} \frac{x dx}{\cos^4 x} = x \tan x + \frac{x}{3} \tan^3 x \Big|_0^{\pi/4} - \int_0^{\pi/4} \tan x dx - \frac{1}{3} \int_0^{\pi/4} \tan^3 x dx = \frac{\pi}{3} - \frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{3} J.$$

Како је $J = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln 2$, то је $I = \frac{\pi}{3} - \frac{1}{6} - \frac{1}{3} \ln 2$.

12. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = x & dv = \frac{\cos x}{\sin^3 x} dx \\ \hline du = dx & v = -\frac{1}{2 \sin^2 x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -\frac{x}{2 \sin^2 x} \Big|_{\pi/4}^{\pi/2} + \frac{1}{2} \int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{dx}{\sin^2 x} = -\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \cot x \Big|_{\pi/4}^{\pi/2} = \frac{1}{2}.$$

13. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = x & dv = \frac{x dx}{\sqrt{1-x^2}} \\ \hline du = dx & v = -\sqrt{1-x^2} \end{array}$$

имамо да је

$$\int_0^1 \frac{x^2 dx}{\sqrt{1-x^2}} = -x \sqrt{1-x^2} \Big|_0^1 + \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx = \frac{\pi}{4}.$$

14. За $u = \sqrt{1+4x^2}$ и $dv = dx$ имамо да је $du = \frac{4x dx}{\sqrt{1+4x^2}}$ и $v = x$, па је

$$I = \int_0^1 \sqrt{1+4x^2} dx = x \sqrt{1+4x^2} \Big|_0^1 - 4 \int_0^1 \frac{x^2 dx}{\sqrt{1+4x^2}} = \sqrt{5} - \int_0^1 \sqrt{1+4x^2} + \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+4x^2}}.$$

Из ове једнакости следи да је

$$I = \sqrt{5} - I + \frac{1}{2} \ln(2x + \sqrt{1+4x^2}) \Big|_0^1,$$

одакле добијамо да је $I = \frac{\sqrt{5}}{2} + \frac{1}{4} \ln(2 + \sqrt{5})$.

15. Парцијалном интеграцијом са $u = x$ и $dv = x \sqrt{1+4x^2} dx$ имамо да је $du = dx$ и $v = \frac{1}{12} (1+4x^2)^{3/2}$, па је

$$I = \int_0^1 x^2 \sqrt{1+4x^2} dx = \frac{x}{12} (1+4x^2)^{3/2} \Big|_0^1 - \frac{1}{12} \int_0^1 (1+4x^2)^{3/2} dx = \frac{5\sqrt{5}}{12} - \frac{1}{12} J - \frac{1}{3} I,$$

где је J интеграл из претходног задатка.

Из последње једнакости следи да је $I = \frac{5\sqrt{5}}{16} - \frac{1}{16} J$. Како је $J = \frac{\sqrt{5}}{2} + \frac{1}{4} \ln(2 + \sqrt{5})$, то је $I = \frac{9\sqrt{5}}{32} - \frac{1}{64} \ln(2 + \sqrt{5})$.

16. Ако је I дати интеграл, тада из једнакости

$$\cos(n+1)x = \cos nx \cos x - \sin nx \sin x$$

имамо да је

$$I = \int_0^\pi \sin^{n-1} x \cos nx \cos x dx - \int_0^\pi \sin^n x \sin nx dx = J - K.$$

Када на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{l|l} u = \cos nx & dv = \sin^{n-1} x \cos x dx \\ \hline du = -n \sin nx dx & v = \frac{\sin^n x}{n} \end{array}$$

добивамо да је

$$J = \left. \frac{\cos nx \sin^n x}{n} \right|_0^\pi + \int_0^\pi \sin^n x \sin nx dx = K.$$

Према томе, $I = K - K = 0$.

17. Ако је I дати интеграл, тада из једнакости

$$\sin(n+1)x = \sin nx \cos x + \cos nx \sin x$$

имамо да је

$$I = \int_0^\pi \cos^n x dx + \int_0^\pi \cos^{n-1} x \cos nx \sin x dx = J + K.$$

Када на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{l|l} u = \cos nx & dv = \cos^{n-1} x \sin x dx \\ \hline du = -n \sin nx dx & v = -\frac{\cos^n x}{n} \end{array}$$

добивамо да је

$$J = -\left. \frac{\cos nx \cos^n x}{n} \right|_0^\pi - \int_0^\pi \cos^n x \sin nx dx = -J.$$

Према томе, $I = J - J = 0$.

18. Ако је I дати интеграл, тада из једнакости

$$\cos(n+1)x = \cos nx \cos x - \sin nx \sin x$$

имамо да је

$$I = \int_0^\pi \cos^n x \cos nx dx - \int_0^\pi \cos^{n-1} x \sin nx \sin x dx = J - K.$$

Када на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{l|l} u = \sin nx & dv = \cos^{n-1} x \sin x dx \\ \hline du = n \cos nx dx & v = -\frac{\cos^n x}{n} \end{array}$$

добивамо да је

$$J = -\frac{\sin nx \cos^n x}{n} \Big|_0^\pi + \int_0^\pi \cos^n x \cos nx dx = K.$$

Према томе, $I = K - K = 0$.

Напомена. Дата једнакост не важи ако број $n \in \mathbb{N}$ заменимо реалним бројем $a \geq 1$. Међутим, важи

$$\int_0^{\pi/2} \cos^{a-1} x \cos(a+1)x dx = 0.$$

19. Парцијалном интеграцијом са $u = x$ и $dv = f''(x)dx$ добијамо да је

$$\int_a^b x f''(x) dx = x f'(x) \Big|_a^b - \int_a^b f'(x) dx = b f'(b) - a f'(a) - f(x) \Big|_a^b,$$

одакле следи дата једнакост.

20. Парцијалном интеграцијом са $u = x^2$ и $dv = f'''(x)dx$ добијамо да је

$$\int_a^b x f''(x) dx = x^2 f''(x) \Big|_a^b - 2 \int_a^b x f''(x) dx = b^2 f''(b) - a^2 f''(a) - 2J,$$

одакле следи дата једнакост.

21. Парцијалном интеграцијом са $\arctan x = u$ и $dx = dv$ имамо $du = \frac{dx}{1+x^2}$ и $v = x$, па је

$$I = x \arctan x \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{x dx}{1+x^2} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{d(1+x^2)}{1+x^2} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 2.$$

22. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan x$ и $dv = x dx$ имамо да је

$$\int_0^1 x \arctan x dx = \frac{x^2}{2} \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x^2 dx}{1+x^2} = \frac{\pi}{8} - \frac{x}{2} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \arctan x \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}.$$

23. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan x$ и $dv = x^2 dx$ имамо да је

$$\begin{aligned} \int_0^1 x^2 \arctan x dx &= \frac{x^3}{3} \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{x^3 dx}{1+x^2} \\ &= \frac{\pi}{12} - \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{x^3 dx}{1+x^2} \\ &= \frac{\pi}{3} - \frac{1}{3} \int_0^1 \left(x - \frac{x}{1+x^2} \right) dx \\ &= \frac{\pi}{12} - \frac{1}{3} \left[\frac{x^2}{2} - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \right] \Big|_0^1 \\ &= \frac{\pi}{12} + \frac{1}{6} (\ln 2 - 1). \end{aligned}$$

24. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan x$ и $dv = x^3 dx$ имамо да је

$$I = \int_0^1 x^3 \arctan x dx = \frac{x^4}{4} \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{4} \int_0^1 \frac{x^4 dx}{1+x^2} = \frac{\pi}{16} - \frac{1}{4} \left[\frac{x^3}{3} - x + \arctan x \right] \Big|_0^1.$$

Према томе, $I = \frac{1}{6}$.

25. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan x$ и $dv = x^4 dx$ имамо да је

$$I = \int_0^1 x^4 \arctan x dx = \frac{x^5}{5} \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{5} \int_0^1 \frac{x^5 dx}{1+x^2} = \frac{\pi}{20} - \frac{1}{5} \left[\frac{x^4}{4} - \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \right] \Big|_0^1.$$

Према томе, $I = \frac{\pi}{20} + \frac{1}{10} - \frac{\ln 2}{10}$.

26. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan x & dv = \frac{dx}{x^2} \\ \hline du = \frac{dx}{1+x^2} & v = -\frac{1}{x} \end{array}$$

добивамо да је

$$I = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^2} dx = -\frac{1}{x} \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} + \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x(1+x^2)} = \frac{9-4\sqrt{3}}{36} \pi + J.$$

Како је

$$J = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x} - \int_1^{\sqrt{3}} \frac{x dx}{1+x^2} = \ln|x| - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \Big|_1^{\sqrt{3}} = \frac{1}{2} \ln \frac{2}{3},$$

то је $I = \frac{9-4\sqrt{3}}{36} \pi + \frac{1}{2} \ln \frac{2}{3}$.

27. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan x & dv = \frac{dx}{x^3} \\ \hline du = \frac{dx}{1+x^2} & v = -\frac{1}{2x^2} \end{array}$$

добивамо да је

$$I = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^3} dx = -\frac{1}{2x^2} \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} + \frac{1}{2} \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^2(1+x^2)} = \frac{5\pi}{72} + \frac{1}{2} J.$$

Како је

$$J = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^2} - \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{1+x^2} = -\frac{1}{x} - \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} = 1 - \frac{\sqrt{3}}{3} - \frac{\pi}{12},$$

то је $I = \frac{\pi}{36} + \frac{3-\sqrt{3}}{6}$.

28. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan x & dv = \frac{dx}{x^4} \\ \hline du = \frac{dx}{1+x^2} & v = -\frac{1}{3x^3} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^4} dx = -\frac{1}{3x^3} \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} + \frac{1}{3} \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^3(1+x^2)} = \frac{27-4\sqrt{3}}{3^4 \cdot 4} \pi + J.$$

Интеграл J је интеграл рационалне функције, па је

$$J = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^3} - \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x} + \int_1^{\sqrt{3}} \frac{xdx}{x^2+1} = \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \ln \frac{2}{3}.$$

Према томе, $I = \frac{27-4\sqrt{3}}{3^4 \cdot 4} \pi + \frac{1}{9} + \frac{1}{6} \ln \frac{2}{3}$.

29. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} \arctan x & dv = \frac{dx}{x^5} \\ \hline du = \frac{dx}{1+x^2} & v = -\frac{1}{4x^4} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{\arctan x}{x^5} dx = -\frac{1}{4x^4} \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} + \frac{1}{4} \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^4(1+x^2)} = \frac{23\pi}{16 \cdot 27} + \frac{1}{4} J.$$

Како је

$$J = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^4} - \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{x^2} + \int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{1+x^2} = -\frac{1}{3x^3} + \frac{1}{x} + \arctan x \Big|_1^{\sqrt{3}} = \frac{8\sqrt{3}-18}{27} + \frac{\pi}{12},$$

то је $I = \frac{2\pi}{27} + \frac{4\sqrt{3}-9}{54}$.

30. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan^2 x$ и $dv = xdx$ имамо

$$\begin{aligned} I &= \frac{x^2}{2} \arctan x \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{x^2 \arctan x}{1+x^2} dx \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi^2}{16} - \int_0^1 \arctan x dx + \int_0^1 \frac{\arctan x}{1+x^2} dx \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi^2}{16} - J + \frac{1}{2} \arctan^2 x \Big|_0^1 \\ &= \frac{\pi^2}{16} - J. \end{aligned}$$

Применом још једне парцијалне интеграције добијамо да је

$$J = \int_0^1 \arctan x dx = x \arctan x \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 2.$$

Према томе, $I = \frac{\pi^2}{16} - \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} \ln 2$.

31. Применом парцијалне интеграције са

$$\begin{array}{c|c} u = \arctan^3 x dx & dv = xdx \\ \hline du = \frac{3 \arctan^2 x}{1+x^2} dx & v = \frac{x^2}{2} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \frac{x^2}{2} \arctan^3 x \Big|_0^1 - \frac{3}{2} \int_0^1 \frac{x^2 \arctan^2 x}{1+x^2} dx = \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{4}\right)^3 - \frac{3}{2} K.$$

Како је

$$K = \int_0^1 \arctan^2 x dx - \int_0^1 \frac{\arctan^2 x}{1+x^2} dx = J - \frac{1}{3} \arctan^3 x \Big|_0^1 = J - \frac{1}{3} \left(\frac{\pi}{4}\right)^3,$$

то је

$$I = \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{4}\right)^3 - \frac{3}{2} J + \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{4}\right)^3 = \left(\frac{\pi}{4}\right)^3 - \frac{3}{2} J,$$

одакле следи дата једнакост.

32. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan(x^2)$ и $dv = x^2 dx$ имамо

$$\int_0^1 x^2 \cdot \arctan(x^2) dx = \frac{1}{3} x^3 \arctan x^2 \Big|_0^1 - \frac{2}{3} \int_0^1 \frac{x^4 dx}{x^4+1} = \frac{\pi}{12} - \frac{2}{3} + \frac{2}{3} \int_0^1 \frac{dx}{x^4+1}.$$

Како је

$$\int \frac{dx}{x^4+1} = \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \frac{x^2 + \sqrt{2}x + 1}{x^2 - \sqrt{2}x + 1} + \frac{1}{2\sqrt{2}} \left(\arctan(x\sqrt{2} + 1) + \arctan(x\sqrt{2} - 1) \right) + C,$$

то је

$$\int_0^1 x^2 \cdot \arctan(x^2) dx = \frac{(1+\sqrt{2})}{12} \pi - \frac{2}{3} + \frac{\sqrt{2}}{6} \ln(1+\sqrt{2}).$$

33. Парцијалном интеграцијом са

$$\left. \begin{array}{l} u = \arctan x^2 \\ du = \frac{2x dx}{1+x^4} \end{array} \right| \left. \begin{array}{l} dv = \frac{1-x^2}{x^2} dx \\ v = -\frac{x^2+1}{x} \end{array} \right.$$

имамо да је

$$I = -\frac{x^2+1}{x} \arctan x \Big|_0^1 + 2 \int_0^1 \frac{1+x^2}{1+x^4} dx = -\frac{\pi}{2} + 2J.$$

Како је

$$\int \frac{1+x^2}{1+x^4} dx = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\arctan(\sqrt{2}x+1) - \arctan(1-\sqrt{2}x) \right),$$

то је $J = \frac{\pi}{2\sqrt{2}}$. Према томе, $I = -\frac{\pi}{2} + 2J = \frac{\pi}{2}(\sqrt{2}-1)$.

34. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan \frac{2x}{x^2-1}$ и $dv = x dx$ имамо

$$du = \frac{1}{1 + \frac{4x^2}{(x^2-1)^2}} \cdot \frac{2(x^2-1) - 4x^2}{(x^2-1)^2} = -\frac{2dx}{x^2+1}, \quad v = \frac{x^2}{2},$$

па је

$$I = \frac{x^2}{2} \arctan \frac{2x}{x^2-1} \Big|_1^2 + \int_1^2 \frac{x^2 dx}{x^2-1} = 2 \arctan \frac{4}{3} + 1 - \arctan 2.$$

35. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan \sqrt{x} & dv = dx \\ \hline du = \frac{dx}{2\sqrt{x}(1+x)} & v = x \end{array}$$

добивамо да је

$$I = x \cdot \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{\sqrt{x} dx}{1+x} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} J.$$

Како је $J = 2 - \frac{\pi}{2}$, то је $I = \frac{\pi}{2} - 1$.

Напомена. Ако прво уведемо смену $\sqrt{x} = t$, биће $I = 2 \int_0^1 t \cdot \arctan t dt = 2J$. Сада опет парцијалном интеграцијом са $u = \arctan t$ и $dv = t dt$ имамо да је

$$J = \frac{t^2}{2} \arctan t \Big|_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{t^2 dt}{1+t^2} = \frac{\pi}{8} - \frac{t}{2} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \arctan t \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}.$$

36. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan \frac{1}{\sqrt{x}}$ и $dv = dx$ имамо да је

$$\int_0^1 \arctan \frac{1}{\sqrt{x}} dx = x \arctan \frac{1}{\sqrt{x}} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x dx}{(1+x)\sqrt{x}} = \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} J.$$

Како је $J = 2 - \frac{\pi}{2}$, то је $I = 1$.

37. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan x & dv = \frac{xdx}{\sqrt{1+x^2}} \\ \hline du = \frac{dx}{1+x^2} & v = \sqrt{1+x^2} \end{array}$$

добивамо да је

$$I = \sqrt{1+x^2} \arctan x \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} = \frac{\sqrt{2}\pi}{4} - \ln(1+\sqrt{2}).$$

38. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arctan \sqrt{\sqrt{x}-1} & dv = dx \\ \hline du = \frac{1}{4x\sqrt{\sqrt{x}-1}} & v = x \end{array}$$

имамо да је

$$I = x \arctan \sqrt{\sqrt{x}-1} \Big|_1^{16} - \frac{1}{4} \int_1^{16} \frac{dx}{\sqrt{\sqrt{x}-1}} = \frac{16\pi}{3} - \frac{1}{4} J.$$

Ако у интегралу J уведемо најпре смену $x = t^2$, а затим и смену $t = u^2 + 1$, добијамо да је

$$J = 2 \int_1^4 \frac{t dt}{\sqrt{t}-1} = 4 \int_0^{\sqrt{3}} (u^2 + 1) du = 8\sqrt{3}.$$

Према томе, $I = \frac{16\pi}{3} - 2\sqrt{3}$.

39. За $u = \arctan \sqrt{1+x^2}$ и $dv = \frac{1}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}}$ имамо да је

$$du = \frac{\frac{2x}{2\sqrt{1+x^2}}}{1+1+x^2} dx = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}(2+x^2)} dx$$

и⁴

$$v = \int \frac{dx}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}} = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}.$$

Како функције u и v имају непрекидне изводе на $[0, 1]$, може да се употреби парцијална интеграција којом добијамо да је

$$\int_0^1 \frac{\arctan \sqrt{1+x^2}}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}} dx = \frac{\arctan \sqrt{2}}{\sqrt{2}} - \int_0^1 \frac{x^2 dx}{(1+x^2)(2+x^2)}.$$

За интеграл на десној страни ове једнакости имамо да је

$$\begin{aligned} \int_0^1 \frac{x^2 dx}{(1+x^2)(2+x^2)} &= \int_0^1 \frac{(1+x^2)dx}{(1+x^2)(2+x^2)} - \int_0^1 \frac{dx}{(1+x^2)(2+x^2)} \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \int_0^1 \frac{dx/\sqrt{2}}{1+(x/\sqrt{2})^2} - \int_0^1 \frac{dx}{(1+x^2)(2+x^2)} \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \arctan \frac{1}{\sqrt{2}} - \int_0^1 \frac{dx}{(1+x^2)(2+x^2)}. \end{aligned}$$

Како је

$$\frac{1}{(1+x^2)(2+x^2)} = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{2+x^2},$$

то је

$$\int_0^1 \frac{dx}{(1+x^2)(2+x^2)} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{\sqrt{2}} \arctan \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

Најзад, добијамо да је

$$\int_0^1 \frac{\arctan \sqrt{1+x^2}}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}} dx = \frac{1}{\sqrt{2}} \arctan \sqrt{2} - \sqrt{2} \arctan \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\pi}{4}.$$

40. Парцијалном интеграцијом са $u = \arcsin x$ и $dv = dx$ имамо да је

$$\int_0^1 x \cdot \arcsin x dx = \frac{x^2}{2} \arcsin x \Big|_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x^2 dx}{\sqrt{1-x^2}} = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} J.$$

Како је (према једном од претходних задатака) $J = \pi/4$, то је $I = \pi/8$.

41. Парцијалном интеграцијом са

⁴За $\int v' dx$ можемо да употребимо смену $x = \sinh u$. Тада је

$$dx = \cosh u du, \quad 1+x^2 = \cosh^2 u, \quad \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} = du,$$

па је

$$\int \frac{dx}{(1+x^2)\sqrt{1+x^2}} = \int \frac{du}{\cosh^2 u} = \tanh u + C = \frac{\sinh u}{\cosh u} + C = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} + C.$$

$$\begin{array}{c|c} u = \arccos x & dv = x^2 dx \\ \hline du = -\frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = \frac{x^3}{3} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -\frac{x^3}{3} \arccos x \Big|_0^1 + \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{x^3 dx}{\sqrt{1-x^2}} = \frac{1}{3} J.$$

Ако и у интегралу J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = x^2 & dv = \frac{xdx}{\sqrt{1-x^2}} \\ \hline du = 2xdx & v = -\sqrt{1-x^2} \end{array}$$

добиамо да је

$$J = -x^2 \sqrt{1-x^2} \Big|_0^1 + \int_0^1 2x \sqrt{1-x^2} dx = -\frac{2}{3} (1-x^2)^{3/2} = \frac{2}{3}.$$

Према томе, $I = \frac{1}{3} J = \frac{2}{9}$.

42. Интеграл добијамо слично као у претходном задатку парцијалном интеграцијом са $u = \arcsin x$ и $dv = x^2 dx$.

Напомена. Из једнакости

$$\int_0^1 x^2 \arcsin x dx + \int_0^1 x^2 \arccos x dx = \frac{\pi}{2} \int_0^1 x^2 dx = \frac{\pi}{6}$$

следи да је $\int_0^1 x^2 \arcsin x dx = \frac{\pi}{6} - \frac{2}{9}$.

43. Применом парцијалне интеграције са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin^2 x & dv = dx \\ \hline du = \frac{2 \arcsin x dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = x \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_{-1}^1 \arcsin^2 x dx = x \arcsin^2 x \Big|_{-1}^1 = \frac{\pi^2}{2} - 2J.$$

Ако сада и на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin x & dv = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \\ \hline du = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} & v = -\sqrt{1-x^2} \end{array}$$

добиамо да је

$$J = \int_{-1}^1 \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} \arcsin x dx = -\sqrt{1-x^2} \Big|_{-1}^1 + \int_{-1}^1 dx = 2.$$

Према томе, $I = \frac{\pi^2}{2} - 4$.

44. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arcsin^4 x & dv = dx \\ \hline du = \frac{4 \arcsin^3 x}{\sqrt{1-x^2}} dx & v = x \end{array}$$

добијамо да је

$$I = \int_0^1 \arcsin^4 x dx = x \arcsin^4 x \Big|_0^1 - 4 \int_0^1 \frac{x \arcsin^3 x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{\pi^4}{16} - 4J.$$

Када на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{l|l} u = \arcsin^3 x & dv = \frac{xdx}{\sqrt{1-x^2}} \\ \hline du = \frac{3 \arcsin^2 x}{\sqrt{1-x^2}} dx & v = -\sqrt{1-x^2} \end{array}$$

имамо да је

$$J = -\sqrt{1-x^2} \arcsin^3 x + 3 \int_0^1 \arcsin^2 x dx = 3 \int_0^1 \arcsin^2 x dx = 3K.$$

Из претходног задатка је $K = \pi^2/4 - 2$. Према томе, $I = \frac{\pi^4}{16} - 12K = \frac{\pi^4}{16} - 3\pi^2 + 24$.

45. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{l|l} u = \arcsin \frac{2x}{1+x^2} & dv = xdx \\ \hline du = \frac{2dx}{1+x^2} & v = \frac{x^2}{2} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \frac{x^2}{2} \arcsin \frac{2x}{1+x^2} \Big|_0^1 - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{x^2 dx}{1+x^2} = \frac{\pi}{4} - x \Big|_0^1 + \arctan x \Big|_0^1 = \frac{\pi}{2} - 1.$$

46. За $u = \arcsin \sqrt{\frac{x}{x+1}}$ и $dv = dx$ имамо да је $v = x$ и

$$du = \frac{dx}{\sqrt{1-\frac{x}{x+1}}} \cdot \sqrt{\frac{x}{x+1}}' = \frac{dx}{2(1+x)\sqrt{x}},$$

па је

$$\begin{aligned} I &= x \cdot \arcsin \sqrt{\frac{x}{x+1}} \Big|_0^3 - \frac{1}{2} \int_0^3 \frac{xdx}{(1+x)\sqrt{x}} \\ &= 2 \arcsin \frac{\sqrt{3}}{2} - \int_0^3 \frac{\sqrt{x}^2 d\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}^2} \\ &= \pi - \int_0^3 \frac{1+\sqrt{x}^2-1}{1+\sqrt{x}^2} d\sqrt{x} \\ &= \pi - \sqrt{x} \Big|_0^3 + \arctan \sqrt{x} \Big|_0^3 \\ &= \frac{4\pi}{3} - \sqrt{3}. \end{aligned}$$

47. Парцијалном интеграцијом са

$$\left. \begin{array}{l} u = \arcsin x \\ du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{dx}{\sqrt{1+x}} \\ v = 2\sqrt{1+x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_0^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1+x}} dx = 2\sqrt{1+x} \arcsin x \Big|_0^1 - 2 \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x}} = 2\sqrt{2} \frac{\pi}{2} + 4\sqrt{1-x} \Big|_0^1 = \pi\sqrt{2} - 4.$$

48. Парцијалном интеграцијом са

$$\left. \begin{array}{l} u = \arcsin^3 x \\ du = \frac{3 \arcsin^2 x}{\sqrt{1-x^2}} dx \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{dx}{\sqrt{1+x}} \\ v = 2\sqrt{1+x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = 2\sqrt{1+x} \arcsin^3 x \Big|_0^1 - 6 \int_0^1 \frac{\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x^2}} \arcsin^2 x dx = \frac{\sqrt{2}}{4} \pi^3 - 6J.$$

Ако у интегралу J применимо парцијалну интеграцију са

$$\left. \begin{array}{l} u = \arcsin^2 x \\ du = \frac{2 \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x^2}} dx \\ v = -2\sqrt{1-x} \end{array}$$

добиамо

$$J = -2\sqrt{1-x} \arcsin^2 x \Big|_0^1 + 4 \int_0^1 \frac{\sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x^2}} \arcsin x dx = 4 \int_0^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1+x}} dx = 4K.$$

Како је, према једном од ранијих задатака, $K = \sqrt{2}\pi - 4$, то је $I = \frac{\sqrt{2}}{4} \pi^3 - 24\sqrt{2}\pi + 96$.

49. Парцијалном интеграцијом са

$$\left. \begin{array}{l} u = \arcsin x \\ du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{x dx}{\sqrt{1+x}} \\ v = \frac{2}{3}(1+x)^{3/2} - 2\sqrt{1+x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \left[\frac{2}{3}(1+x)^{3/2} - 2\sqrt{1+x} \right] \arcsin x \Big|_0^1 - \frac{2}{3} \int_0^1 \frac{(1+x)^{3/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx + 2 \int_0^1 \frac{\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x^2}} dx.$$

Како је

$$\int_0^1 \frac{(1+x)^{3/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{10}{3}, \quad \int_0^1 \frac{\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x^2}} dx = 2,$$

то је $I = \frac{16}{9} - \frac{\sqrt{2}}{3} \pi$.

50. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin x & dv = \frac{x^2 dx}{\sqrt{1+x}} \\ \hline du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = \frac{2}{5}(1+x)^{5/2} - \frac{4}{3}(1+x)^{3/2} + 2(1+x)^{1/2} \end{array}$$

имамо да је

$$I = uv \Big|_0^1 - \frac{2}{5} \int_0^1 \frac{(1+x)^{5/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx + \frac{4}{3} \int_0^1 \frac{(1+x)^{3/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx - 2 \int_0^1 \frac{(1+x)^{1/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx.$$

Како је

$$\int_0^1 \frac{(1+x)^{5/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{86}{15}, \quad \int_0^1 \frac{(1+x)^{3/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{10}{3}, \quad \int_0^1 \frac{(1+x)^{1/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx = 2$$

и како је $uv \Big|_0^1 = \frac{7\sqrt{2}}{15}\pi$, то је $I = \frac{7\sqrt{2}}{15}\pi - \frac{416}{225}$.

51. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin x & dv = \frac{dx}{\sqrt{1-x}} \\ \hline du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = -2\sqrt{1-x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -2\sqrt{1-x} \arcsin x \Big|_{-1}^0 + 2 \int_{-1}^0 \frac{\sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x^2}} dx = -\sqrt{2}\pi + 2J.$$

Како је $J = 2$, то је $I = 4 - \sqrt{2}\pi$.

52. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin x & dv = \frac{xdx}{\sqrt{1-x}} \\ \hline du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = \frac{2}{3}(1-x)^{3/2} - 2\sqrt{1-x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = uv \Big|_{-1}^0 - \frac{2}{3} \int_{-1}^0 \frac{(1-x)^{3/2}}{\sqrt{1-x^2}} dx + 2 \int_{-1}^0 \frac{\sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{\sqrt{2}}{3}\pi - \frac{2}{3}J + 2K.$$

Како је $J = \frac{10}{3}$ и $K = 2$, то је $I = \frac{16}{9} - \frac{\sqrt{2}}{3}\pi$.

53. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin x & dv = \sqrt{1-x^2} dx \\ \hline du = \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} & v = \frac{1}{2}(x\sqrt{1-x^2} + \arcsin x) \end{array}$$

добивамо да је

$$\int_0^1 \sqrt{1-x^2} \arcsin x dx = x\sqrt{1-x^2} \arcsin x + \arcsin^2 x \Big|_0^1 - \int_0^1 x dx - \int_0^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{1}{16}(\pi^2 - 4).$$

54. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin^2 x & dv = \sqrt{1-x^2} dx \\ \hline du = 2 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx & v = \frac{1}{2} x \sqrt{1-x^2} + \frac{1}{2} \arcsin x \end{array}$$

имамо да је

$$I = \frac{1}{2} \arcsin^3 x + \frac{1}{2} x \sqrt{1-x^2} \arcsin^2 x \Big|_0^1 - \int_0^1 x \arcsin x dx - \int_0^1 \frac{\arcsin^2 x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \frac{\pi^3}{16} - J - K.$$

Како је $J = \pi/8$ (према једном од претходних задатака) и $K = \pi^3/24$ (ово је конвергентан несвојствени интеграл који се лако израчунава), то је $I = \frac{\pi^3}{48} - \frac{\pi}{8}$.

55. Парцијалном интеграцијом са $u = \arcsin x$ и $dv = \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} dx$ имамо да је $du = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ и $v = -\sqrt{1-x^2}$, па је

$$\int_0^{1/\sqrt{2}} \frac{x \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \left[-\sqrt{1-x^2} \arcsin x \right]_0^{1/\sqrt{2}} + \int_0^{1/\sqrt{2}} dx = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(1 - \frac{\pi}{4} \right).$$

56. Парцијалном интеграцијом са $u = \ln^2 x$ и $dv = x^2 dx$ имамо да је

$$\int_1^e x^2 \ln^2 x dx = \frac{1}{3} x^3 \ln^2 x \Big|_1^e - \frac{2}{3} \int_1^e x^2 \ln x dx.$$

Новом парцијалном интеграцијом са $u = \ln x$ и $dv = x^2 dx$ добијамо да је

$$\int_1^e x^2 \ln^2 x dx = \frac{e^3}{3} - \frac{2}{3} \left[\frac{1}{3} x^3 \ln x \Big|_1^e - \frac{1}{3} \int_1^e x^2 dx \right] = \frac{5}{27} e^3 - \frac{2}{27}.$$

57. Нека је $I = \int_1^e \ln^3 x dx$, $J = \int_1^e \ln^2 x dx$ и $K = \int_1^e \ln x dx$. Ако на интеграл I применимо парцијалну интеграцију са $u = \ln^3 x$ и $dv = dx$, добијамо да је

$$I = x \ln^3 x \Big|_1^e - 3 \int_1^e \ln^2 x dx = e - 3K.$$

Ако сада на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са $u = \ln^2 x$ и $dv = dx$, имамо да је

$$J = x \ln^2 x \Big|_1^e - 2 \int_1^e \ln x dx = e - 2K.$$

Како је $K = 1$, то је $I = e - 3(e - 2) = 6 - 2e$.

58. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln x & dv = \frac{xdx}{(x^2+1)^2} \\ \hline du = \frac{dx}{x} & v = -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{x^2+1} \end{array}$$

имамо да је

$$\begin{aligned} \int_1^e \frac{x \ln x}{(x^2+1)^2} dx &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{x^2+1} \Big|_1^e + \frac{1}{2} \int_1^e \frac{1}{x(x^2+1)} \\ &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{e^2+1} + \frac{1}{2} \int_1^e \left(\frac{1}{x} - \frac{x}{x^2+1} \right) dx \\ &= -\frac{1}{2(e^2+1)} + \frac{1}{2} \ln x \Big|_1^e - \frac{1}{4} \ln(x^2+1) \Big|_1^e \\ &= \frac{e^2}{2(e^2+1)} + \frac{1}{4} \cdot \frac{\ln 2}{e^2+1}. \end{aligned}$$

59. Парцијалном интеграцијом са $u = \ln(1+x^2)$ и $dv = xdx$ имамо

$$\int_0^1 x \ln(1+x^2) dx = \frac{x^2}{2} \ln(1+x^2) \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{x^3 dx}{1+x^2} = \frac{\ln 2}{2} - \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 + \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} = \ln 2 - 1/2.$$

60. За $u = \ln(1+x^4)$ и $dv = dx$ имамо да је

$$\int_0^1 \ln(1+x^4) dx = x \ln(1+x^4) \Big|_0^1 - 4 \int_0^1 \frac{x^4}{1+x^4} dx = \ln 2 - 4 + 4 \int_0^1 \frac{dx}{1+x^4} = \ln 2 - 4 + 4J.$$

Како је

$$\frac{1}{1+x^4} = \frac{1}{2\sqrt{2}} \cdot \frac{x+\sqrt{2}}{x^2+\sqrt{2}x+1} - \frac{1}{2\sqrt{2}} \cdot \frac{x-\sqrt{2}}{x^2-\sqrt{2}x+1},$$

то је

$$\begin{aligned} J &= \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \frac{x^2+\sqrt{2}x+1}{x^2-\sqrt{2}x+1} \Big|_0^1 + \frac{1}{2\sqrt{2}} (\arctan(\sqrt{2}x+1) + \arctan(\sqrt{2}x-1)) \Big|_0^1 \\ &= \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln(3+2\sqrt{2}) + \frac{1}{2\sqrt{2}} (\arctan(\sqrt{2}+1) + \arctan(\sqrt{2}-1)). \end{aligned}$$

Према томе, $I = \ln 2 - 4 + 4J$.

61. За $u = \ln \frac{1+x}{1-x}$ и $dv = xdx$ имамо да је $du = \frac{3dx}{1-x^2}$ и $v = \frac{x^2}{2}$, па је

$$\begin{aligned} I &= \frac{x^2}{2} \ln \frac{1+x}{1-x} \Big|_0^{1/2} - \int_0^{1/2} \frac{x^2}{1-x^2} dx \\ &= \frac{1}{8} \ln 3 + x \Big|_0^{1/2} - \frac{1}{2} \ln \left| \frac{1+x}{1-x} \right| \Big|_0^{1/2} \\ &= \frac{1}{2} - \frac{3}{8} \ln 3. \end{aligned}$$

62. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln(1+x+x^2) & dv = \frac{dx}{(1+x)^2} \\ \hline du = \frac{1+2x}{1+x+x^2} dx & v = -\frac{1}{1+x} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -\frac{\ln(1+x+x^2)}{1+x} \Big|_0^1 + \int_0^1 \frac{1+2x}{(1+x)(1+x+x^2)} dx = -\frac{1}{2} \ln 3 + J.$$

Како је

$$\int \frac{1+2x}{(1+x)(1+x+x^2)} dx = \frac{1}{2} \ln(1+x+x^2) - \ln(1+x) + \sqrt{3} \arctan \frac{1+2x}{\sqrt{3}} + C,$$

то је $J = \frac{\sqrt{3}\pi}{6} - \ln 2 + \frac{1}{2} \ln 3$, па је $I = \frac{\sqrt{3}\pi}{6} - \ln 2$.

63. Парцијалном интеграциом са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln^2 x & dv = \sqrt{x} dx \\ \hline du = 2 \ln x \cdot \frac{dx}{x} & v = \frac{2}{3} x^{3/2} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \int_1^e \sqrt{x} \ln^2 x dx = \frac{2}{3} x^{3/2} \ln^2 x \Big|_1^e - \frac{4}{3} \int_1^e \sqrt{x} \ln x dx = \frac{2}{3} e^{3/2} - \frac{4}{3} J.$$

Када на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln x & dv = \sqrt{x} dx \\ \hline du = \frac{dx}{x} & v = \frac{2}{3} x^{3/2} \end{array}$$

добивамо да је

$$J = \frac{2}{3} x^{3/2} \ln x \Big|_1^e - \frac{2}{3} \int_1^e \sqrt{x} dx = \frac{2}{3} e^{3/2} - \frac{4}{9} x^{3/2} \Big|_1^e = \frac{2}{9} e^{3/2} + \frac{4}{9}.$$

Према томе, $I = \frac{2}{3} e^{3/2} - \frac{4}{3} J = \frac{2}{27} (5e^{3/2} - 8)$.

64. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln(x + \sqrt{1+x^2}) & dv = \frac{xdx}{(1+x^2)^2} \\ \hline du = \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} & v = -\frac{1}{2(1+x^2)} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -\frac{\ln(x + \sqrt{1+x^2})}{2(1+x^2)} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \int_0^1 (1+x^2)^{-3/2} dx = -\frac{1}{4} \ln(1+\sqrt{2}) + \frac{1}{2} J.$$

Ако у интегралу J уведемо смену $x = \tan t$ за $t \in [0, \pi/4]$, добијамо да је

$$J = \int_0^{\pi/4} (1 + \tan^2 t)^{-3/2} \cos^{-2} t dt = \int_0^{\pi/4} \cos t dt = \frac{\sqrt{2}}{4}.$$

Према томе, $I = \frac{\sqrt{2}}{4} - \frac{1}{4} \ln(1+\sqrt{2})$.

65. Парцијалном интеграцијом са

$$\frac{u = \ln(\sqrt{x^2 - 1} - x) \quad \left| \quad dv = \frac{x dx}{\sqrt{x^2 - 1}} \right.}{du = -dx \sqrt{x^2 - 1} \quad \left| \quad v = \sqrt{x^2 - 1} \right.}$$

имамо

$$I = \sqrt{x^2 - 1} \ln(\sqrt{x^2 - 1} - x) \Big|_{-2}^{-1} + \int_{-2}^{-1} dx = 1 - \sqrt{3} \ln(2 + \sqrt{3}).$$

66. Парцијалном интеграцијом са

$$\frac{u = \ln^2(\sqrt{x^2 - 1} - x) \quad \left| \quad dv = dx \right.}{du = -\frac{2 \ln(\sqrt{x^2 - 1} - x)}{\sqrt{x^2 - 1}} dx \quad \left| \quad v = x \right.}$$

имамо да је

$$I = x \ln^2(\sqrt{x^2 - 1} - x) \Big|_{-2}^{-1} + 2 \int_{-2}^{-1} \frac{x \ln(\sqrt{x^2 - 1} - x)}{\sqrt{x^2 - 1}} dx = 2 \ln^2(2 + \sqrt{3}) + J.$$

Како је (према претходном задатку) $J = 1 - \sqrt{3} \ln(2 + \sqrt{3})$, то је

$$I = 2 \ln^2(2 + \sqrt{3}) + 1 - \sqrt{3} \ln(2 + \sqrt{3}).$$

67. Парцијалном интеграцијом са $u = \ln(1 - \cos x)$ и $dv = \cos x dx$ имамо да је

$$\begin{aligned} \int_{\pi/3}^{\pi/2} \cos x \cdot \ln(1 - \cos x) dx &= [\sin x \ln(1 - \cos x)] \Big|_{\pi/3}^{\pi/2} - \int_{\pi/3}^{\pi/2} \frac{\sin^2 x}{1 - \cos x} dx \\ &= \frac{\sqrt{3}}{2} \ln 2 - \int_{\pi/3}^{\pi/2} \frac{\sin^2 x}{1 - \cos x} dx \\ &= \frac{\sqrt{3}}{2} \ln 2 - \int_{\pi/3}^{\pi/2} (1 + \cos x) dx \\ &= \frac{\sqrt{3}}{2} (1 + \ln 2) - \frac{\pi}{6} - 1. \end{aligned}$$

68. Ако на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са $u = \arctan x$ и $dv = dx$, добијамо да је

$$J = x \cdot \arctan^2 x \Big|_0^1 - 2 \int_0^1 \frac{x \arctan x}{1 + x^2} dx = \frac{\pi^2}{16} - 2 \int_0^1 \frac{x \arctan x}{1 + x^2} dx = \frac{\pi^2}{16} - 2K.$$

Када и на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са $u = \arctan x$ и $dv = \frac{x dx}{1 + x^2}$, имамо да је

$$J = \frac{\pi^2}{16} - \arctan x \cdot \ln(1 + x^2) \Big|_0^1 + I = \frac{\pi^2}{16} - \frac{\pi}{4} \ln 2 + I.$$

69. Парцијалном интеграцијом са $u = \ln(1 + x)$ и $dv = \frac{x \ln(1 + x^2)}{1 + x} dx$ добијамо да је

$$I = \frac{1}{4} \ln(1 + x) \ln^2(1 + x^2) \Big|_0^1 - \frac{1}{4} \int_0^1 \frac{\ln^2(1 + x^2)}{1 + x} dx = \frac{1}{4} \ln^3 2 - \frac{1}{4} J,$$

одакле следи дата једнакост.

70. Парцијалном интеграцијом са

$$\left. \begin{array}{l} u = \ln^2(1+x^2) \\ du = \frac{4x \ln(1+x^2)}{1+x^2} \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{dx}{x^4} \\ v = -\frac{1}{x^3} \end{array}$$

имамо да је

$$I = -\frac{1}{3} \cdot \frac{\ln^2(1+x^2)}{x^3} \Big|_0^1 + \frac{4}{3} \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{x^2(1+x^2)} dx = -\frac{1}{3} \ln^2 2 + \frac{4}{3} A.$$

Како је $\frac{1}{x^2(1+x^2)} = \frac{1}{x^2} - \frac{1}{1+x^2}$, то је

$$A = \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{x^2} dx - \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{1+x^2} dx = B - J.$$

Ако и на интеграл B применимо парцијалну интеграцију добијамо да је $B = -\ln 2 + \pi/2$. Према томе,

$$I - \frac{1}{3} \ln^2 2 + \frac{4}{3} \left(-\ln 2 + \frac{\pi}{2} - J \right) = -\frac{1}{3} \ln^2 2 - \frac{4}{3} \ln 2 + \frac{2}{3} \pi - \frac{4}{3} J,$$

одакле следи дата једнакост.

71. Ако је I дати интеграл, тада је

$$I = \int_0^1 \frac{x+1-1}{(x+1)^2} dx = \int_0^1 \frac{e^x dx}{x+1} - \int_0^1 \frac{e^x dx}{(x+1)^2} = J - K.$$

Када на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са

$$\left. \begin{array}{l} u = e^x \\ du = e^x dx \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{dx}{(x+1)^2} \\ v = -\frac{1}{x+1} \end{array}$$

добијамо да је

$$K = -\frac{e^x}{x+1} \Big|_0^1 + \int_0^1 \frac{e^x dx}{x+1} = -\frac{e}{2} + 1 + J.$$

Према томе, $I = J + e/2 - 1 - J = e/2 - 1$.

72. Најпре имамо да је

$$I = \int_0^1 \frac{(x+1-2)e^x}{(x+1)^3} dx = \int_0^1 \frac{e^x dx}{(x+1)^2} - 2 \int_0^1 \frac{e^x dx}{(x+1)^3} = J - 2K.$$

Ако на интеграл K применимо парцијалну интеграцију са

$$\left. \begin{array}{l} u = e^x \\ du = e^x dx \end{array} \right| \begin{array}{l} dv = \frac{dx}{(x+1)^3} \\ v = -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{(x+1)^2} \end{array}$$

добивамо да је

$$K = -\frac{1}{2} \cdot \frac{e^x}{(x+1)^2} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{e^x dx}{(x+1)^2} = -\frac{1}{2} \left(\frac{e}{4} - 1 \right) + \frac{1}{2} J.$$

Заменом израза за K у једнакости $I = J - 2K$ налазимо да је $I = \frac{e}{4} - 1$.

73. Интегранд f није дефинисан у тачки $x = 0$, али је $\lim_{x \rightarrow 0+} f(x) = 0$, што значи да је функција f Риман интеграбилна⁵. Парцијалном интеграцијом са $u = x - \arctan x$ и $dv = \frac{dx}{x^2}$ имамо да је

$$I = \frac{\arctan x - x}{x} \Big|_0^1 + \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} = \frac{\pi}{4} - 1 + \frac{1}{2} \ln(1+x^2) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4} - 1 + \frac{1}{2} \ln 2.$$

74. Како је $\frac{1}{x^2(1+x^2)} = \frac{1}{x^2} - \frac{1}{1+x^2}$, то је

$$I = \int_0^1 \frac{x - \arctan x}{x^2} dx - \int_0^1 \frac{x - \arctan x}{1+x^2} dx = J - K.$$

Према претходном задатку је $J = \frac{\pi}{4} - 1 + \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2}$, а за интеграл K имамо да је

$$K = \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} - \int_0^1 \frac{\arctan x}{1+x^2} dx = \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} - \frac{1}{2} \arctan^2 x \Big|_0^1 = \int_0^1 \frac{xdx}{1+x^2} - \frac{\pi^2}{32}.$$

Према томе, $I = \frac{\pi^2}{32} + \frac{\pi}{4} - 1$.

75. Интегранд f није дефинисан у тачки $x = 0$, али је $\lim_{x \rightarrow 0+} f(x) = 1/3$, што значи да је функција f Риман интеграбилна. Парцијалном интеграцијом са $u = x - \arctan x$ и $dv = \frac{dx}{x^3}$ имамо да је

$$\begin{aligned} I &= (x - \arctan x) \cdot \frac{1}{-2x^2} \Big|_0^1 + \int_0^1 \frac{1}{2x^2} \left(1 - \frac{1}{1+x^2} \right) dx \\ &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{x - \arctan x}{x^2} \Big|_0^1 + \frac{1}{2} \arctan x \Big|_0^1 \\ &= \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

76. Парцијалном интеграцијом са $u = x$ и $dv = \cot x dx$ имамо да је $du = dx$ и $v = \ln \sin x$, па је

$$I = \int_0^{\pi/2} \frac{xdx}{\tan x} = x \cdot \ln \sin x \Big|_0^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} \ln \sin x dx = -J,$$

где је $J = \int_0^{\pi/2} \ln \sin x dx$. Несвојствени интеграл J може да се израчуна и једнак је $-\frac{\pi}{2} \ln 2$. Према томе, $I = \frac{\pi}{2} \ln 2$.

⁵Приметимо да функције $x \mapsto 1/x$ и $x \mapsto \arctan x/x^2$ нису Риман интеграбилне на $[0, 1]$, али њихова разлика јесте Риман интеграбилна на том интервалу.

77. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = (\arccos x - x\sqrt{1-x^2})^2 & dv = dx \\ \hline du = -4\sqrt{1-x^2}(\arccos x - x\sqrt{1-x^2})dx & v = x \end{array}$$

имамо да је

$$I = x(\arccos x - x\sqrt{1-x^2})^2 \Big|_{-1}^1 + 4 \int_{-1}^1 x\sqrt{1-x^2}(\arccos x - x\sqrt{1-x^2})dx.$$

Новом парцијално интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arccos x - x\sqrt{1-x^2} & dv = x\sqrt{1-x^2}dx \\ \hline du = -2\sqrt{1-x^2}dx & v = -\frac{1}{3}(1-x^2)^{3/2} \end{array}$$

добивамо да је

$$I = \pi^2 - \frac{1}{12}(1-x^2)^{3/2}(\arccos x - x\sqrt{1-x^2}) \Big|_{-1}^1 - \frac{1}{6} \int_{-1}^1 (1-x^2)^2 dx = \pi^2 - \frac{128}{45}.$$

78. Парцијалном интеграцијом са $u = \ln^n x$ и $dv = xdx$ имамо да је

$$I_n = \frac{x^2}{2} \ln^n x \Big|_1^e - \frac{n}{2} \int_1^e x \ln^{n-1} x dx = \frac{e^2}{2} - \frac{n}{2} I_{n-1}.$$

79. Ако је $u = \ln^n x$ и $dv = x^2 dx$, тада је

$$du = n \ln^{n-1} x \cdot \frac{dx}{x}, \quad v = \frac{x^3}{3},$$

па је

$$I_n = \frac{x^3}{3} \ln^n x \Big|_0^1 - \frac{n}{3} \int_0^1 x^2 \ln^{n-1} x dx = -\frac{n}{3} I_{n-1}.$$

Како је $I_0 = \int_0^1 x^2 dx = \frac{1}{3}$, то је

$$I_n = (-1)^n \frac{n!}{3^n} I_0 = (-1)^n \frac{n!}{3^{n+1}}.$$

80. Ако је $u = \ln^n x$ и $dv = x^a dx$, тада је

$$du = n \ln^{n-1} x \cdot \frac{dx}{x}, \quad v = \frac{x^{a+1}}{a+1},$$

па је

$$I_n = \frac{x^{a+1}}{a+1} \ln^n x \Big|_0^1 - \frac{n}{a+1} \int_0^1 x^a \ln^{n-1} x dx = -\frac{n}{a+1} I_{n-1}.$$

Како је $I_0 = \int_0^1 x^a dx = \frac{1}{a+1}$, то је

$$I_n = (-1)^n \frac{n!}{(a+1)^n} I_0 = (-1)^n \frac{n!}{(a+1)^{n+1}}.$$

81. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \ln(\cos x) & dv = \cos 2nxdx \\ \hline du = -\tan xdx & v = \frac{\sin 2nx}{2n} \end{array}$$

добивамо да је

$$\begin{aligned} I_n &= \frac{1}{2} \ln(\cos x) \sin 2nx \Big|_0^{\pi/2} + \frac{1}{2n} \int_0^{\pi/2} \sin 2nx \tan x dx \\ &= \frac{1}{2n} \int_0^{\pi/2} \sin 2nx \tan x dx \\ &= \frac{1}{2n} \int_0^{\pi/2} \frac{\sin 2nx \sin x}{\cos x} dx \\ &= \frac{1}{4n} \int_0^{\pi/2} \frac{\cos(2n-1)x - \cos(2n+1)x}{\cos x} dx \\ &= \frac{1}{4n} (J_{n-1} - J_n). \end{aligned}$$

Напомена. Може се доказати да је $J_n = \frac{(-1)^n}{2} \pi$. Из дате једнакости тада добијамо да је $I_n = \frac{(-1)^{n-1}}{4n} \pi$.

82. За $u = (1-x^2)^n$ и $dv = dx$ имамо да је $du = -2n(1-x^2)^{n-1}xdx$ и $v = x$, па је

$$\begin{aligned} I_n &= (1-x^2)^n x \Big|_0^1 + 2n \int_0^1 x^2 (1-x^2)^{n-1} dx \\ &= 2n \int_0^1 (1-x^2)^{n-1} dx - 2n \int_0^1 (1-x^2)^n dx \\ &= 2nI_{n-1} - 2nI_n. \end{aligned}$$

Из ових једнакости добијамо да је

$$I_n = \frac{2n}{2n+1} I_{n-1} = \frac{2n}{2n+1} \cdot \frac{2(n-1)}{2n-1} \cdot \frac{2(n-2)}{2n-3} \cdots \frac{2 \cdot 2}{2 \cdot 2 + 1} \cdot I_1.$$

Како је $I_1 = \int_0^1 (1-x^2)dx = 2/3$, то је⁶

$$I_n = \frac{(2n)!!}{(2n+1)!!} = \frac{2^n \cdot n!}{3 \cdot 5 \cdots (2n+1)} = \frac{2^n \cdot n! \cdot 2 \cdot 4 \cdots 2n}{(2n+1)!} = \frac{2^{2n} \cdot n!^2}{(2n+1)!}.$$

83. Ако је $J_n = \int_0^1 x^2(1-x^2)^{n/2}dx$, тада је

$$I_{n+2} = \int_0^1 (1-x^2)^{\frac{n+2}{2}} dx = \int_0^1 (1-x^2)(1-x^2)^{n/2} dx = I_n - J_n.$$

Када на интеграл J_n применимо парцијалну интеграцију са

⁶Ако на $(1-x^2)^n$ применимо биномну формулу, а затим израчунамо дати интеграл, добијамо да је

$$1 - \frac{1}{3} \binom{n}{1} + \frac{1}{5} \binom{n}{2} - \frac{1}{7} \binom{n}{3} + \cdots + \frac{(-1)^n}{2n+1} \binom{n}{n} = \frac{(2n)!!}{(2n+1)!}.$$

$$\begin{array}{c|c} u = x & dv = x(1-x^2)^{n/2}dx \\ \hline du = dx & v = \frac{1}{n+2}(1-x^2)^{\frac{n+2}{2}} \end{array}$$

добиамо да је

$$I_{n+2} = I_n - \frac{x(1-x^2)^{\frac{n+2}{2}}}{n+2} \Big|_0^1 - \frac{1}{n+2} I_{n+2} = I_n - \frac{1}{n+2} I_{n+2}.$$

Из последње једнакости следи да је $I_{n+2} = \frac{n+2}{n+3} I_n$.

Пошто је $I_0 = 1$ и $I_1 = \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx = \frac{\pi}{4}$, за паран број⁷ n имамо да је $I_n = \frac{n!!}{(n+1)!!}$, а за непаран број n имамо да је $I_n = \frac{n!!}{(n+1)!!} \cdot \frac{\pi}{2}$.

84. Најпре имамо да је

$$I_n = \int_0^a (a^2 - x^2)^{n-1} (a^2 - x^2) dx = a^2 I_{n-1} - J.$$

Када на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = x & dv = x(a^2 - x^2)^{n-1} dx \\ \hline du = dx & v = -\frac{1}{2n}(a^2 - x^2)^n \end{array}$$

добиамо да је

$$J = -\frac{x}{2n}(a^2 - x^2)^n \Big|_0^a + \frac{1}{2n} \int_0^a (a^2 - x^2)^n dx = \frac{1}{2n} I_n.$$

Сада је $I_n = a^2 I_{n-1} - \frac{1}{2n} I_n$, па је $I_n = \frac{2n}{2n+1} a^2 I_{n-1}$, односно

$$I_n = \frac{2n}{2n+1} a^2 I_{n-1} = \frac{2n}{2n+1} \cdot \frac{2(n-1)}{2(n-1)+1} a^4 I_{n-2} = \dots = a^{2n} \frac{(2n)!!}{(2n+1)!!} I_0.$$

Како је $I_0 = \int_0^a dx = a$, то је $I_n = a^{2n+1} \frac{(2n)!!}{(2n+1)!!}$.

85. За $u = x^n$ и $dv = \sqrt{1-x} dx$ имамо да је $du = nx^{n-1}$ и $v = -\frac{2}{3}(1-x)^{3/2}$. Како су функције u и v непрекидно диференцијабилне на $[0, 1]$, може да се примени парцијална интеграција, па је

$$\begin{aligned} I_n &= -\frac{2}{3} x^n (1-x)^{3/2} \Big|_0^1 + \frac{2n}{3} \int_0^1 x^{n-1} (1-x)^{2/3} dx \\ &= \frac{2n}{3} \int_0^1 x^{n-1} (1-x) \sqrt{1-x} dx \\ &= \frac{2n}{3} \left[\int_0^1 x^{n-1} \sqrt{1-x} dx - \int_0^1 x^n \sqrt{1-x} dx \right] \\ &= \frac{2n}{3} (I_{n-1} - I_n). \end{aligned}$$

⁷За $n = 2k$ интеграл је једнак интегралу I_k из претходног задатка.

Према томе, за $n \geq 1$ важи $I_n = \frac{2n}{2n+3} I_{n-1}$. Из ове једнакости следи да је

$$I_n = \frac{2n}{2n+3} \cdot \frac{2n-2}{2n+1} \cdots \frac{2 \cdot 1}{2 \cdot 1 + 3} \cdot I_0.$$

Како је

$$I_0 = \int_0^1 \sqrt{1-x} dx = -\frac{2}{3} (1-x)^{3/2} \Big|_0^1 = \frac{2}{3},$$

то је⁸ $I_n = \frac{2^{n+1} n!}{(2n+3)!!}$.

86. Парцијалном интеграцијом са $u = \sin^{n-1} x$ и $dv = \sin x dx$ имамо да је

$$du = (n-1) \sin^{n-2} x \cos x dx, \quad v = -\cos x,$$

па је

$$\begin{aligned} I_n &= -\sin^{n-1} x \cos x \Big|_0^{\pi/2} + (n-1) \int_0^{\pi/2} \sin^{n-2} x \cos^2 x dx \\ &= (n-1) \int_0^{\pi/2} (1 - \sin^2 x) \sin^{n-2} x dx \\ &= (n-1)(I_{n-2} - I_n). \end{aligned}$$

Из једнакости $I_n = (n-1)(I_{n-2} - I_n)$ добијамо дату једнакост.

Како је

$$I_0 = \int_0^{\pi/2} dx = \frac{\pi}{2}, \quad I_1 = \int_0^{\pi/2} \sin x dx = -\cos x \Big|_0^{\pi/2} = 1,$$

применом дате једнакости за $n = 2m$ налазимо да је

$$I_{2m} = \frac{2m-1}{2m} \cdot \frac{2m-3}{2m-2} \cdots \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{2} I_0 = \frac{(2m-1)!!}{(2m)!!} \cdot \frac{\pi}{2},$$

а за $n = 2m+1$

$$I_{2m+1} = \frac{2m}{2m+1} \cdot \frac{2m-2}{2m-1} \cdots \frac{4}{5} \cdot \frac{2}{3} = \frac{(2m)!!}{(2m+1)!!}.$$

Напомена. На сличан начин се доказује да се исти резултат добија и за интеграл $J = \int_0^{\pi/2} \cos^n x dx$. То се такође лако види и из датог интеграла јер се сменом $x = \pi/2 - t$ добија да је $J_n = I_n$.

87. Парцијалном интеграцијом са $u = x^{n-1}$ и $dv = \frac{xdx}{\sqrt{1+x^2}}$ имамо

$$du = (n-1)x^{n-2}, \quad v = \int \frac{xdx}{\sqrt{1+x^2}} = \frac{1}{2} \int \frac{d(1+x^2)}{\sqrt{1+x^2}} = \sqrt{1+x^2},$$

⁸Израз за I_n може да се запише и без дуплих факторијела, $I_n = \frac{n!(n+2)!}{(2n+4)!} 2^{2n+3}$.

па је

$$\begin{aligned}
 I_n &= x^{n-1} \sqrt{1+x^2} \Big|_0^1 - (n-1) \int_0^1 x^{n-2} \sqrt{1+x^2} dx \\
 &= \sqrt{2} - (n-1) \int_0^1 x^{n-1} \frac{1+x^2}{\sqrt{1+x^2}} dx \\
 &= \sqrt{2} - (n-1) \int_0^1 \frac{x^{n-2} dx}{\sqrt{1+x^2}} + (n-1) \int_0^1 \frac{x^n dx}{\sqrt{1+x^2}} \\
 &= \sqrt{2} - (n-1) I_{n-2} - (n-1) I_n.
 \end{aligned}$$

Из ових једнакости следи да је $nI_n + (n-1)I_{n-2} = \sqrt{2}$.

88. Узимајући $u = x^{n-2}$ и $dv = \frac{x^2 dx}{\sqrt{x^3+1}}$ имамо да је

$$du = (n-2)x^{n-3}, \quad v = \frac{2}{3}\sqrt{x^3+1} = \frac{2}{3} \cdot \frac{x^3+1}{\sqrt{x^3+1}}.$$

Применом парцијалне интеграције добијамо

$$I_n = \frac{2}{3} x^{n-2} \sqrt{x^3+1} \Big|_0^1 - \frac{2n-4}{3} I_n - \frac{2n-4}{3} I_{n-3}.$$

Из ове једнакости следи да је

$$(2n-1)I_n + (2n-4)I_{n-3} = 2x^{n-2}\sqrt{x^3+1} \Big|_0^1 = 2\sqrt{2}.$$

Пошто је

$$I_n = \frac{2\sqrt{2} - (2n-4)I_{n-3}}{2n-1}, \quad I_2 = \int_0^1 \frac{x^2 dx}{\sqrt{x^3+1}} = \frac{2}{3} \sqrt{x^3+1} \Big|_0^1 = \frac{2\sqrt{2}-2}{3},$$

па је

$$I_5 = \frac{2\sqrt{2}-6I_2}{9} = \frac{4-2\sqrt{2}}{9}, \quad I_8 = \frac{2\sqrt{2}-12I_5}{15} = \frac{14\sqrt{2}-16}{45}.$$

89. Парцијалном интеграцијом са $u = \sin(\pi x)$ и $dv = x^n dx$ имамо да је

$$I_n = \frac{x^{n+1}}{n+1} \Big|_0^1 - \frac{\pi}{n+1} \int_0^1 x^{n+1} \cos(\pi x) dx.$$

Новом парцијалном интеграцијом са $u = \cos(\pi x)$ и $dv = x^{n+1} dx$ добијамо да је

$$I = -\frac{\pi}{(n+1)(n+2)} \left(x^{n+2} \cos(\pi x) \Big|_0^1 + \pi \int_0^1 x^{n+2} \sin(\pi x) dx \right),$$

одакле следи дата једнакост.

90. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c}
 u = x^{2n} & dv = \sin x dx \\
 \hline
 du = 2nx^{2n-1} dx & v = -\cos x
 \end{array}$$

имамо да је

$$I_n = -x^{2n} \cos x \Big|_0^\pi + 2n \int_0^\pi x^{2n-1} \cos x dx = \pi^{2n} + 2n \int_0^\pi x^{2n-1} \cos x dx.$$

Новом парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = x^{2n-1} & dv = \cos x dx \\ \hline du = (2n-1)x^{2n-2} dx & v = \sin x \end{array}$$

добивамо да је

$$I_n = \pi^{2n} + 2n^{2n-1} \sin x \Big|_0^\pi - 2n(2n-1) \int_0^\pi x^{2n-2} \sin x dx = \pi^{2n} - 2n(2n-1)I_{n-1}.$$

91. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = x^n & dv = \sin(2k+1)x dx \\ \hline du = nx^{n-1} dx & v = -\frac{\cos(2k+1)x}{2k+1} \end{array}$$

имамо да је

$$I_n = -\frac{x^n \cos(2k+1)x}{2k+1} \Big|_0^{\pi/2} + \frac{n}{2k+1} \int_0^{\pi/2} x^{n-1} \cos(2k+1)x dx.$$

Још једном парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = x^{n-1} & dv = \cos(2k+1)x dx \\ \hline du = (n-1)x^{n-2} dx & v = \frac{\sin(2k+1)x}{2k+1} \end{array}$$

добивамо да је

$$I_n = \frac{n}{2k+1} \left[\frac{x^{n-1} \sin(2k+1)x}{2k+1} \Big|_0^{\pi/2} - \frac{n-1}{2k+1} \int_0^{\pi/2} x^{n-2} \sin(2k+1)x dx \right],$$

одакле следи дата једнакост.

Како је $\int_0^{\pi/2} x \sin 3x dx = -\frac{1}{9}$, то је

$$\int_0^{\pi/2} x^3 \sin 3x dx = I_3 = -\frac{1}{12}\pi^2 - \frac{2}{3}I_1 = -\frac{1}{12}\pi^2 + \frac{2}{27}.$$

92. Сменом $\sqrt{x} = t$ имамо да је $I_n = 2 \int_0^1 t^{2n+1} e^t dt$. Ако сада применимо парцијалну интеграцију са $u = t^{2n+1}$ и $dv = e^t dt$ добијамо

$$I_n = 2t^{2n+1}e^t \Big|_0^1 - 2(2n+1) \int_0^1 t^{2n} e^t dt.$$

Новом парцијалном интеграцијом са $u = t^{2n}$ и $dv = e^t dt$ налазимо да је

$$I_n = 2e - 2(2n+1) \left[t^{2n} e^t \Big|_0^1 - 2n \int_0^1 t^{2n-1} e^t dt \right] = 2e - 2(n+1)e + 4n(2n+1)I_{n-1},$$

одакле следи дата једнакост.

93. Парцијалном интеграцијом са $u = x^n$ и $dv = \cos x dx$ имамо да је

$$I_n = nx^{n-1} \sin x \Big|_0^\pi - n \int_0^\pi x^{n-1} \sin x dx = -n \int_0^\pi x^{n-1} \sin x dx.$$

Новом парцијалном интеграцијом добијамо да је

$$\int_0^\pi x^{m-1} \sin x dx = -x^{n-1} \cos x \Big|_0^\pi + (n-1) \int_0^\pi x^{n-2} \cos x dx = \pi^{n-1} + (n-1)I_{n-2}.$$

Из ових једнакости следи дата једнакост.

94. Парцијалним интеграцијом са $u = (1-x)^{n-1}$ и $dv = x^{m-1} dx$ имамо да је

$$du = -(n-1)(1-x)^{n-2} dx, \quad v = \frac{x^m}{m},$$

па је

$$B(m, n) = \frac{x^m}{m} (1-x)^{n-1} \Big|_0^1 + \frac{n-1}{m} \int_0^1 x^m (1-x)^{n-2} dx = \frac{n-1}{m} B(m+1, n-1).$$

На основу ове једнакости добијамо да је

$$\begin{aligned} B(m, n) &= \frac{n-1}{m} \cdot \frac{n-2}{m+1} B(m+2, n-2) \\ &= \frac{n-1}{m} \cdot \frac{n-2}{m+1} \cdots \frac{1}{m+n-2} B(m+n-1, 1). \end{aligned}$$

Како је $B(m+n-1, 1) = \int_0^1 x^{m+n-2} dx = \frac{1}{m+n-1}$, то је⁹

$$B(m, n) = \frac{(m-1)!(n-1)!}{(m+n-1)!}.$$

95. Парцијалном интеграцијом са $u = \sin^{2m} x \cos^{2n-1} x$ и $dv = \cos x dx$ имамо да је

$$\begin{aligned} I(m, n) &= \sin^{2m+1} x \cos^{2n-1} x \Big|_0^{\pi/2} - \int_0^{\pi/2} [2m \sin^{2m} x \cos^{2n} x - (2n-1) \sin^{2m+2} x \cos^{2n-2} x] dx \\ &= -2m \int_0^{\pi/2} \sin^{2m} x \cos^{2n} x dx + (2n-1) \int_0^{\pi/2} \sin^{2m+2} x \cos^{2n-2} x dx \\ &= -2m I(m, n) + (2n-1) I(m+1, n-1). \end{aligned}$$

Из последње једнакости добијамо да је

$$I(m, n) = \frac{2n-1}{2m+1} I(m+1, n-1),$$

па је

$$I(m, n) = \frac{(2n-1)!!}{(2m+1)(2m+3) \cdots (2m+2n-1)} I(m+n, 0).$$

⁹Ако на $(1-x)^{n-1}$ применимо биномну формулу, а затим израчунамо дати интеграл, добијамо да је

$$\sum_{k=0}^{n-1} \frac{(-1)^k}{k+m} \binom{n-1}{k} = \frac{(m-1)!(n-1)!}{(m+n-1)!}.$$

Из ове једнакости и једнакости (на основу једног од претходних задатака)

$$I(m+n, 0) = \int_0^{\pi/2} \sin^{2m+2n} x dx = \frac{(2m+2n-1)!!}{(2m+2n)!!} \cdot \frac{\pi}{2}$$

слиеди да важи дата једнакост.

96. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin^n x & dv = dx \\ \hline du = \frac{n \arcsin^{n-1} x}{\sqrt{1-x^2}} dx & v = x \end{array}$$

имамо

$$I_n = x \arcsin^n x \Big|_0^1 - n \int_0^1 \frac{x \arcsin^{n-1} x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \left(\frac{\pi}{2}\right)^n - nJ.$$

Када и на интеграл J применимо парцијалну интеграцију са

$$\begin{array}{c|c} u = \arcsin^{n-1} x & dv = \frac{xdx}{\sqrt{1-x^2}} \\ \hline du = \frac{(n-1) \arcsin^{n-2} x}{\sqrt{1-x^2}} dx & v = -\sqrt{1-x^2} \end{array}$$

добивамо да је

$$J = -\sqrt{1-x^2} \arcsin^{n-1} x \Big|_0^1 + (n-1) \int_0^1 \arcsin^{n-2} x dx = (n-1)I_{n-2}.$$

Према томе, $I_n = \left(\frac{\pi}{2}\right)^n - n(n-1)I_{n-2}$, одакле слиеди дата једнакост.

97. Парцијалном интеграцијом са $u = \arctan x$ и $dv = x^n dx$ имамо да је

$$I = \frac{x^{n+1}}{n+1} \arctan x \Big|_0^1 - \frac{1}{n+1} \int_0^1 \frac{x^{n+1}}{x^2+1} dx = \frac{1}{n+1} \left(\frac{\pi}{4} - J_{n+1}\right).$$

За интеграл J_n важи

$$J_n = \int_0^1 \frac{x^n + x^{n-2} - x^{n-2}}{x^2+1} dx = \int_0^1 x^{n-2} - \int_0^1 \frac{x^{n-2}}{x^2+1} dx = \frac{1}{n-1} - J_{n-1}.$$

98. Према претходном задатку важи $I_n = \frac{1}{n+1} \left(\frac{\pi}{4} - J_{n+1}\right)$. Како је

$$\frac{1}{2(n+2)} = \int_0^1 \frac{x^{n+1}}{2} dx < \int_0^1 \frac{x^n \cdot x}{x^2+1} dx < \frac{1}{2} \int_0^1 x^n dx = \frac{1}{2n+2},$$

то је

$$\frac{1}{n+1} \left(\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2(n+1)}\right) < I_n < \frac{1}{n+1} \left(\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2(n+2)}\right).$$

Из ових неједнакости слиеди да је

$$-\frac{n}{2(n+1)} < n \left((n+1)I_n - \frac{\pi}{4}\right) < -\frac{n}{2(n+2)},$$

одакле добијамо дату граничну вредност.

99. Ако у интегралу I_{n+1} применимо парцијалну интеграцију са $u = \arctan^{n+1} x$ и $dv = dx$, добијамо да је

$$I_{n+1} = x \arctan^{n+1} x \Big|_0^1 - (n+1) \int_0^1 x \arctan^n x dx \geq \left(\frac{\pi}{4}\right)^{n+1} - (n+1)I_n.$$

100. Парцијалном интеграцијом са

$$\begin{array}{c|c} u = \arctan^n x & dv = x dx \\ \hline du = \frac{n \arctan^{n-1} x}{1+x^2} dx & v = \frac{x^2}{2} \end{array}$$

имамо да је

$$I = \frac{x^2}{2} \arctan^n x \Big|_0^1 - \frac{n}{2} \int_0^1 \frac{x^2 \arctan^{n-1} x}{1+x^2} dx = \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{4}\right)^n - \frac{n}{2} K.$$

Како је

$$K = \int_0^1 \arctan^{n-1} x dx - \int_0^1 \frac{\arctan^{n-1} x}{1+x^2} dx = J_{n-1} - \frac{1}{n} \arctan^n x \Big|_0^1 = J_{n-1} - \frac{1}{n} \left(\frac{\pi}{4}\right)^n,$$

то је

$$I_n = \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{4}\right)^n - \frac{n}{2} \left(J_{n-1} - \frac{1}{n} \left(\frac{\pi}{4}\right)^n \right) = \left(\frac{\pi}{4}\right)^n - \frac{n}{2} J_{n-1},$$

а одавде следи дата једнакост.